

18 — DRUGI ČOVEK NA MESECU

– Alarm programa!

Nilov glas namah utiša Kontrolu misije u Hjustonu. Lunarni modul Oreo se po planu odvojio od matične Kolumbije koja je nastavila da kruži orbitom Meseca i ništa pre ovog neočekivanog alarma nije ukazivalo na postojanje problema. Baz oseti knedlu u grlu. Na displeju kompjutera pisalo je ‘1202’, ali njih dvojica tokom simulacija na Zemlji nikada nisu videli signalnu poruku nalik ovoj.

– Hjustone, dajte nam značenje alarma programa dvanaest-nula-dva!

Kepkom je ćutao.

Mladi Stiven Bejls, stručnjak za kompjutersko upravljanje Orlom, jedan od retkih koji je imao pravo da otkáže operaciju spuštanja, pogleda ka dnu sale. U njenom poslednjem redu, u uglu, sedeo je stariji muškarac. On prestade da gricka šibicu i jedva primetno klimnu glavom. Mlađić odgovori.

– Mi smo... mi smo za nastavak leta!

Astronauti odahnuše. Nil preuze ručne komande. Na visini od dva i po kilometra, dvadeset kilometara od Mora tišine, Oreo sa horizontalnog leta pređe na vertikalni spust. Baz očita parametre: brzina trideset metara u sekundi, visina 1420m, brzina dvadeset metara u sekundi, visina 910m. Osmehnu se – bili su na pravoj putanji.

Na bliskom Mesečevom horizontu tmina se povlačila pred sjajem jutarnjeg Sunca i mesto spuštanja ukaza im se sasvim jasno: More tišine

– tamni bazaltni basen prepun sitnih kratera, oblikovanih kišama meteorita koji su milionima godina drobili i rasejavali tlo, taložeći se po površini. Baz pomisli kako je duhovit bio onaj koji je pustošima i bespuću nadevao imena mora. More plodnosti, More vedrine, More kiša... nije tu bilo ni traga vode, samo očvrsla magma koja se, kroz pukotine nastale udarom meteorita, probijala i punila basene bazaltom. Jednom očvrsla, lava je na obodima formirala planinske vence kružnog oblika. Orao se nalazio iznad Zapadnog kratera u Moru tišine i ova oblast je, uprkos prividnoj nepristupačnosti, predstavljala dobar izbor za njegovo prizemljenje.

Nil otpoče spuštanje.

Vidljivost je bila loša, Lunarni modul je sa tla podizao oblake fine prašine ali su se oni, u nedostatku atmosfere, kao magla povlačili niskom putanjom. Imali su još tridesetak sekundi za manevrisanje, pa Nil ostavi motor u pogonu. Baz očita potrošnju goriva a zatim nesigurnom rukom pritisnu par prekidača.

– Kontaktno svetlo!

Četiri raširene noge Orla izbacije teleskopske štapove. Blag udar bio je znak da je jedan od njih pre ostalih dotakao tlo.

Nil isključi motor. Prašina polegnu na tlo.

– Hjustone, ovde Baza tišine. Orao je sleteo!

– Primljeno – odgovori kepkom, dok je salom Kontrole misije odjekivao aplauz. – Imamo mnogo prebledelih momaka ovde. Počeli smo opet da dišemo! Hvala vam.

Dok mu se znoj slivao sa čela, Baz iznemoglo klonu u sedište.

Ispred njega je treperio displej kompjutera, neumorno ispisujući 1-2-0-2.

– Hjustone, ovde Baz.

– Prijem. Govorite slobodno – muškarac izvadi šibicu iz usta – na privatnom smo kanalu.

– Hjustone, šta se događa? Kakve su reakcije na Nilovu omašku? Šeprtlja, trebalo je da kaže da je ovo veliki korak za njega i još veći za čovečanstvo.

– Prijem. Odlično je i ovako, uprkos greškama. Ali, Baz, dodavola, zar si morao da održiš onaj religiozan govor? Otkada si ti toliki vernik?

– Nije to stvar vere, to je poruka... za mog sina! Nadam se da će mi, sada kada sam postao drugi čovek na Mesecu, oprostiti što sam zarad ovoga napustio dom i porodicu... Hjustone, kada polećemo? Hladno je!

– Prijem. Da li se Nil vratio?

– Još uvek ne! Zašto je napustio modul? Laserski reflektori i radio senzori su postavljeni, poslali su TV snimci, obavljen je čak i razgovor sa Predsednikom. Imamo li neki problem?

– Prijem. Bez brige, uređaji rade besprekorno i signali uveliko stižu na Zemlju. Rusima smo zapušili usta za sva vremena. Ne samo da nisu poslali ljude na Mesec, već se pre tri dana i njihova Luna 15, pri pokušaju da uzme uzorke tla, raspala nedaleko od vas.

– Hjustone, rekao bih da im je Oreo uspešno omeo navigaciju.

– Tako je, Baz. Obavili ste veliki posao, momče. Amerika će vam biti večno zahvalna.

– Drago mi je što to čujem. Ali, Hjustone, zašto ne polećemo? Ovde je hladno...

Muškarac za trenutak začuta i pokri lice rukama.

– Baz... slušaj... imamo problem.

– Hjustone, o kakvom problemu je reč? Nešto u vezi onog ‘dva-naest-nula-dva’?

– Mislim da je vreme... vreme da ti kažem.

– Da mi kažete? Šta? Hjustone, slušam!

– Baz, ti si pametan momak, jasno ti je koliko je ovo bio važan trenutak za naciju. Neću pominjati da su nam Rusi dahtali za vratom, znaš i sam. Bilo je pitanje dana kada će se prvi čovek iskrcati na Mesec, morali smo da odlučimo: ili da to budemo mi, Amerikanci, ili da komunistima priznamo poraz.

– Šta želite da kažete?

– Baz, nadam se da ćeš razumeti... kopija Kolumbije sa tročlanom posadom je spremna i biće porinuta u okean danas.

– Kopija Kolumbije? Hjustone, kakvu posadu pominjete?

– Baz, slušaj... već danima sa trojicom astronauta, Armstrongom, Kolinsom i Oldrinom, snimamo priloge u studiju, koje zatim montiramo sa vašim originalnim snimcima... javnost misli da je Apolo na putu ka Zemlji... uskoro će kapsula sa njima biti izvađena iz Pacifika. Znaš, nismo imali izbora, misija je morala da uspe po svaku cenu.

– Ovo je suludo! Obmanjujete javnost lažima da se posada Apola već vraća na Zemlju?! Koji to ljudi pristaju da budu deo ove gnusne prevare?

– A koji to ljudi odbijaju da budu slavljani za života, momče? Armstrong se posle ovoga povlači sa letova, obećana mu je univerzitetska katedra; Oldrin je depresivan tip, sklon alkoholizmu, on neće davati iz-

jave. Znaš, rekao je da će, tebi u čast, svoje ime Edvin promeniti u Baz. A Kolins je...

– Gluposti! Sve same gluposti! Pa, mi ćemo reći istinu po povratku na Zemlju!

– Baz, moraš da shvatiš... povratak...

– Ne razumem! Ponovite! Šta je sa povratkom?

– Baz... povratka nema. Kasnimo... mi još uvek nismo razvili sistem za povratak posade na Zemlju. Ovo je jedino za šta smo u ovom trenutku sposobni – put u jednom pravcu.

Baz tupo pogleda u cifre alarma na displeju. Ledena hladnoća ga je obuzimala i usporavala misli. Najzad progovori.

– Kako... kako ćemo umreti?

– Majkl će nastradati zajedno sa Kolumbijom, Nil je već ostao bez kiseonika... a ti...

– Dosta!... A porodice? Šta ćete reći porodicama?

– Ništa. Vaša misija je od početka bila najstrože čuvana tajna. Nil i Majkl koje ti poznaješ su odabrani jer nemaju porodice, a ti...

– A ja? Ja imam sina! On će vam pomrsiti račune! Moj sin će celom svetu reći šta se dogodilo!

Muškarac uzdahnu. Njegove umorne oči se zamutiše.

– Baz, tvoj sin... tvoj sin je pre par dana izgubio oca u požaru. Imao si skroman, ali dostojanstven pogreb.

Baz oseti ledeni trag suze na obrazu.

Podiže glavu i pogleda gnevno ka nebu. Neprozirnu tminu neme vasiona na trenutak obasja bljesak Kolumbije, koja se u eksploziji raspadala na komade.

A onda sve utonu u eonsku tišinu i mrak.